

คำนำ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ร่วมกับส่วนราชการและสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดทำคู่มือการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำหรับผู้ดำเนินการพัฒนาและผู้เข้ารับการพัฒนา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนา ผู้ดำเนินการพัฒนาและผู้เข้ารับการพัฒนาได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการพัฒนา บทบาทของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนา แนวปฏิบัติของผู้เข้ารับการพัฒนา ตลอดจนกระบวนการดำเนินการพัฒนาและแนวทางการประเมินการพัฒนา เพื่อให้มีความเข้าใจที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการพัฒนาดำเนินการไปได้ตามวัตถุประสงค์ และผู้เข้ารับการพัฒนาได้รับการเพิ่มพูนสมรรถนะ ที่จะไปปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการจัดทำคู่มือนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หน่วยงานดำเนินการพัฒนา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามหลักสูตรพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ จะได้ประโยชน์จากการศึกษาคู่มือฉบับนี้ และสามารถนำข้อมูลแนวปฏิบัติไปดำเนินการได้อย่างถูกต้อง บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาต่อไป

(นายสงบ อินทรมณี)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข

ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๑
หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็น วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	๑
ระยะเวลาในการพัฒนา	๒
ตารางการพัฒนาตามหลักสูตร	๓
วิธีการพัฒนา	๔
คุณสมบัติของวิทยากร	๕
สื่อและนวัตกรรมการพัฒนา	๕
สถานที่และแหล่งเรียนรู้	๕
การประเมินผลการพัฒนา	๕
แผนภูมิแสดงบทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๖
บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนา	๗
- ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ	๗
- หน่วยงานดำเนินการพัฒนา	๗
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	๘
บทบาทของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนา	๘
- บทบาทผู้บริหารโครงการ	๘
- บทบาทคณะกรรมการวิชาการ	๙
- บทบาทคณะกรรมการวัดและประเมินผล	๙
- บทบาทวิทยากร	๑๐
- บทบาทวิทยากรประจำกลุ่ม	๑๐
กระบวนการบริหารโครงการ	๑๐
- ระยะที่ ๑ ก่อนการพัฒนา	๑๐
- ระยะที่ ๒ ระหว่างการพัฒนา	๑๑
- ระยะที่ ๓ หลังการพัฒนา	๑๑
แนวปฏิบัติสำหรับผู้เข้ารับการพัฒนา	๑๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก	๑๓
- หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ	๑๔
- รายละเอียดหน่วยการเรียนรู้หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	๑๘
ภาคผนวก ข	๒๘
- โครงสร้างคะแนน เกณฑ์การประเมินตามหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและ	๒๙

บุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	
- แนวทางการประเมินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	๓๐
- แบบประเมินเวลาการพัฒนาของผู้เข้ารับการพัฒนา (ปศ.ชช. ๑)	๓๕
- แบบประเมินรายงานผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ปศ.ชช. ๒)	๓๖
- แบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เข้ารับการพัฒนา (ปศ.ชช. ๓/๑ - ๓)	๓๗
- แบบประเมินชิ้นงานของผู้เข้ารับการพัฒนา (ปศ.ชช. ๔/๑ - ๓)	๔๐
- แบบประเมินการนำเสนอผลงานของผู้เข้ารับการพัฒนา (ปศ.ชช. ๕/๑ - ๓)	๔๓
- แบบกรอกคะแนนผู้เข้ารับการพัฒนา ด้านที่ ๒ ผลการพัฒนาตามหลักสูตร ส่วนที่ ๑ - ๓ (ปศ.ชช. ๖)	๔๖
- แบบสรุปผลการประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ (ปศ.ชช. ๗)	๔๗
- แบบประเมินวิทยากร (ปว.)	๔๘
- แบบประเมินโครงการ (ปกก.)	๔๙
- แบบรายงานผลการดำเนินการพัฒนา (รภพ.)	๕๐

ภาคผนวก ค

- แบบลงทะเบียนผู้เข้ารับการพัฒนา	๕๑
- ทะเบียนประวัติผู้เข้ารับการพัฒนา	๕๒
- แบบแนะนำวิทยากร	๕๓
- แบบขอขอบคุณวิทยากร	๕๔
- แบบขออนุญาตออกนอกหน่วยพัฒนา	๕๕
- ใบลาป่วย ลากิจส่วนตัว	๕๖
	๕๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง	๕๘
- ใบกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	๕๙
ภาคผนวก จ	๖๐
- รายชื่อคณะกรรมการจัดทำคู่มือการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	๖๑